

JACK

JACK

LONDON

CESTA

VOLVOX GLOBATOR

Jack London

CESTA

VOLVOX GLOBATOR

Jack London

The Road

Přeložila Olga Špilarová

Translation & Epilogue © Olga Špilarová, 2017

ISBN 978-80-7511-341-2

ISBN 978-80-7511-342-9 (epub)

ISBN 978-80-7511-343-6 (pdf)

Věnováno
Josiáši Flyntovi
To pravý, ze skla vyfouknutý

„Řečeno zkrátka, poznal jsem všechny
šťastné cesty, co jich na světě je.
Řečeno zkrátka, vím, že svědčí těm,
co nespí dlouho v jedné posteli,
dál musí jít, jak já to dělával,
objevovat svět, než stihne je smrt.“
— *Sestina královského tuláka*

DOZNÁNÍ

Ve státě Nevada žije žena, které jsem kdysi souvisle, bezostyšně několik hodin lhal. Nechci se jí omlouvat; od toho jsem daleko. Ale rád bych to vysvětlil. Naneštěstí neznám její jméno, tím méně její dnešní adresu. Kdyby náhodou padla na tyto řádky, doufám, že mi napíše.

Bylo to v Renu, Nevada, v létě roku 1892. Konal se výroční trh a město zaplavili zlodějčkové a drobní hazardní hráči, nemluvě o obrovské, nenasytné smečce tuláků. To hladoví *hobousové* udělali z Rena hladové město. *Syčeli* u kuchyňských vchodů domů místních vašnostů tak dlouho, až se dveře zavřely na zámek.

Zlé město *na futruňk*, tak tomu *hobousové* tenkrát říkali. Víím, že jsem propásl nejeden *košt*, i když jsem uměl *kajlovat* jako málokdo, přišlo-li na to *vysomrovat brzdu* anebo *vymangelit* nějaké *plechy*. Byl jsem na tom tak prachbídne, že jsem jednoho dne proklouzl dozorcí na nádraží a vlezl do soukromého vozu milionáře na cestách. Vlak zrovna odjížděl, já se řítíl ke zmíněnému milionáři s portýrem v patách. Bylo to o fous, doběhl jsem k boháči ve chvíli, kdy se užuž po mně napřahoval. Na formality nebyl čas. „Dejte mi niklák na jídlo,“ vyhrkl jsem. A jako že jsem živý, ten milionář sáhl do kapsy a dal mi... do slova a do písmene... dvacet pět centů. Můj názor je, že nejspíš byl tak ohromený, že poslechl automaticky, a od té doby jsem vždycky jenom litoval, proč jsem si neřekl o dolar. Určitě bych ho dostal. Seskočil jsem z plošiny, zatímco portýr se chystal kopnout mě do obličeje. Netrefil se. Člověk má strašlivou nevýhodu, když chce skákat z nejnižšího schůdku vagónu a nesrazit si vaz na náspu, zatímco z plošiny nad ním se mu zuřící Etiopan snaží šlápnout do vizáže botou číslo padesát. Jenomže já měl niklák! Dostal jsem ho!

Ale abych se vrátil k ženě, které jsem tak nestydatě lhal. Bylo to večer během mého posledního dne v Renu. Vypravil jsem se na závody poníků a *zašel ke Slunci na oběd* – tj. neobědval. *Míhal jsem fábu*, a navíc tu právě dali dohromady jakýsi výbor pro veřejnou bezpečnost, který měl vyčistit město od vyhládlé chátrý, do níž jsem spadal i já. Spousta mých bratří tuláků byla v *kleci*. O to naléhavěji ke mně přes chladné hřebený Sierry doléhalo volání slunných údolí Kalifornie. Ale než definitivně sklepnu z nohou prach Rena, čekají mě dva úkoly. Číslo jedna byl dostat se do *slepouše* transkontinentálního vlaku směr západ. Druhá položka byla sehnat *kejdu*. I mladík zaváhá, má-li nalačno podniknout celonoční jízdu na střeše vagónu vlaku, ženoucího se přes sněhové závěje, tunely a věčný sníh hor strmících do nebes.

Ona *kejda* ovšem představovala vážný problém. V tuctu domácností mě odmítli. Občas jsem musel vyslechnout urážlivé poznámky a poučení o jednom zamřížovaném útulku, kde bych měl po zásluze skončit. Nejhorší bylo, že podobné výroky byly až příliš opodstatněné. Proto jsem také hleděl zmizet na západ. Ulicemi krácel zákon a pásl po žebrácích a bezdomovcích. Měl pro mě už zamluvený pokoj v hotelu *U mříží*.

V některých domech mi zabouchli před nosem, ani moji poníženou prosbu nevyslechli. V jiném neotevřeli. Stál jsem na zápraží a klepal jsem, a oni si mě prohlíželi oknem. Dokonce vyzvedli do vzduchu statného synka, aby přes ramena starších mohl vidět vandráka, který u nich doma najíst nedostane.

Začalo to vypadat, že budu muset pro jídlo k těm nejubožejším. Největší chudáci představují poslední útočiště hladového tuláka. Na největší chudáky je vždycky spoleh; nikdy neodmítnou hladové. Mnohokrát, po celých Spojených státech mi bylo odepřeno jídlo ve velkém domě na kopci, a pokaždé jsem ho dostat v chalupě u potoka nebo v mokřině s rozbitými okny ucpanými hadry a unavenou, sedřenou ženou. Ach, vy kupci s láskou k bližnímu! Jděte se učit k chudým; toliko chudí jsou milosrdní. Nedávají ani neodpírají z přebytku. Žádný přebytek nemají. Dávají – a nikdy neodmítnou – z toho,

co potřebují sami pro sebe, a velmi často to potřebují krutě. Kost hozená psovi není projevem lásky k bližnímu. Lásky k bližnímu znamená rozdělit se o kost se psem, jste-li právě tak hladoví jako on.

Zvlášť v jednom domě mě toho večera tvrdě odmítli. Okna verandy vedla do jídelny a uvnitř jsem uviděl muže ukusujícího paštiku – velkou, masitou paštiku. Stál jsem v otevřených dveřích, a zatímco se mnou mluvil, dál večeřel. Byl zámožný a z jeho blahobytu vzklíčila zášť vůči méně šťastným bratrům.

Moji žádost o něco do žaludku ostře přerušil: „Nevěřím, že chceš pracovat.“

Tohle ovšem bylo vedlejší. Nemluvil jsem o práci. Námětem hovoru mělo být jídlo. Pracovat jsem opravdu nehodlal; chtěl jsem odjet transkontinentálním nákladním vlakem na západ.

„Ty bys nepracoval, ani kdybys měl příležitost,“ dodal.

Pohlédl jsem na jeho mírnou ženu a věděl jsem, že kdyby tady neseděl ten kerberus, už bych si do paštiky zakrajoval. Jenže kerberus se cpal dál, takže bylo jasné, že má-li na mě vybět, musím ho usmířit. Povzdychl jsem si a přijal jeho činorodou morálku.

„Ovšemže bych chtěl práci,“ blůfoval jsem.

„Tomu nevěřím,“ odfrkl.

„Tak si mě vyzkoušejte,“ sžíval jsem se s rolí.

„Dobrá,“ řekl. „Přijď zítra ráno na roh té a té ulice, jak je to vyhořelé skladiště. Nechám tě tam přidávat cihly.“

„Děkuju, pane. Přijdu.“

Zabručel a pokračoval v jídle. Vyčkával jsem. Po několika minutách vzhlédl, jako kdybych měl být už dávno pryč, a zeptal se: „Co je?“

„Já... čekám na něco k jídlu,“ řekl jsem tiše.

„Věděl jsem, že nechceš pracovat!“ zaburácel.

Měl samozřejmě pravdu, ale k tomuhle závěru musel dospět čtením myšlenek, protože jinak to jeho mozek zvládnout prostě nemohl. Ovšem protože žebrák musí být vtělená pokora, přijal jsem za svou jeho logiku, jako jsem prve přistoupil na jeho morálku.

„Víte, pane, mám hrozný hlad,“ vysvětloval jsem tiše. „A zítra ráno budu mít ještě větší. Představte si, jak velký budu mít hlad, až budu

celý den přidávat bez jediného sousta v žaludku. Zato když mi teď dáte najíst, budu na ty cihly silnější.“

Vážně můj argument zvažoval, zatímco jeho žena se užuž odhodlávala přimluvit, pak se však zarazila.

„Řeknu ti, co udělám,“ prohlásil mezi sousty. „Přijď zítra do práce a v poledne dostaneš zálohu, abys měl na oběd. Tak se pozná, jestli to myslíš doopravdy.“

„Do té doby ale...“ začal jsem. Přerušil mě.

„Kdybych ti dal teď najíst, víckrát tě neuvidím. Však já vás znám. Podívej se na mě. Já nikomu nic nedlužím. Nikdy jsem neklesl tak hluboko, abych se musel o jídlo doprošovat. Vždycky jsem si na ně vydělal sám. S tebou je ta potíže, že jsi nestydatý flákač. Vidím ti to na obličejí. Já jsem vždycky poctivě pracoval. Ke svému postavení jsem si pomohl sám. A ty můžeš dokázat totéž. Když budeš pracovat a budeš poctivý.“

„Jako vy?“ zeptal jsem se.

Běda, ani paprsek humoru neprozářil tu chmurnou, práci zdeptanou duši.

„Ano, jako já,“ opáčil.

„My všichni?“

„Ano, vy všichni,“ řekl hlasem plným přesvědčení.

„Ale kdybychom my všichni byli jako vy,“ řekl jsem, „kdo by se vám pak staral o cihly?“

Přisahám, že v očích jeho ženy se kmitl záblesk úsměvu. Pokud jde o něj, byl šokován – jestli tou strašnou představou reformovaného lidstva, ve kterém by nebyl k mání nikdo na házení cihel, anebo mou nehorázností, to se nikdy nedovím.

„Na tebe je škoda slov,“ rozkřikl se. „Klid se odsud, nevděčný spratku!“

Přešlápl jsem z nohy na nohu, abych potvrdil, že to mám v úmyslu, a zeptal jsem se: „A najíst nedostanu?“

Prudce vstal. Byl to statný muž. Já byl cizincem v cizí zemi a šel po mně zákon. Honem jsem vyrazil pryč. „Ale proč nevděčný?“ ptal jsem se v duchu, když jsem zabouchl branku. „Co mi kčertu dal,

že mi vyčítá nevděk?“ Ohlédl jsem se. Ještě pořád jsem ho viděl za sklem. Vrátil se ke své paštice.

Tou dobou jsem ztratil kuráž. Řadu domů jsem minul, aniž jsem se pokusil o štěstí. Všechny vypadaly stejně a žádný se mi nezdál opravdu *berdo*. Když jsem přešel asi šest bloků, setřásl jsem malomyslnost a *hodil kliku*. *Betl* byla vlastně hra, a když se mi karty nelíbily, mohl jsem si namíchat jiné. Rozhodl jsem se, že zkusím příští dům. V houstnoucím šeru jsem se k němu přiblížil zezadu, ke kuchyni.

Zlehka jsem zaklepal, a když jsem uviděl laskavou tvář ženy ve středních letech, jež mi otvírala, jako vnuknutím mě napadl *flák*, který budu vyprávět. Neboť vězte, že úspěch žebráka záleží na tom, jak dobrou historku umí nabídnout. Především musí *mengl* okamžitě odhadnout svoji obět. Pak musí vyprávět příběh, který bude vyhovovat osobnosti a temperamentu toho kterého posluchače. A tady vyvstává potíž; ve chvíli, kdy obět cejchuje, příběh už musí být v běhu. Na přípravu není čas. Jako mihnutím blesku musí vytušit povahu svého protějšku a vymyslet si *flák*, který zabere. Úspěšný *hobo* musí být umělec. Tvoří naprosto spontánně – a ne na námět zvolený z bohaté zásoby vlastní fantazie, nýbrž na téma, které vyčte z tváře osoby, jež stojí ve dveřích, ať je to muž, žena nebo dítě, člověk vlídný či mrzutý, štědrý či lakomý, dobré mysli či svárlivý. Žid nebo křesťan, černoch nebo běloch, rasista nebo rovnostář, křupan anebo světák, zkrátka kdokoli. Častokrát mě napadlo, že tomuto výcviku a tulácké minulosti vděčím za své úspěchy povídkáře. Abych *nemíhal modr*, byl jsem nucen vymýšlet si příběhy, které měly cejch pravdy. U kuchyňských dveří – čistě z nutnosti – dosáhnete oné přesvědčivosti a upřímnosti, které se žádají od spisovatelů. Také věřím, že právě tulácká léta ze mě udělala realistu. Realismus je to jediné, co můžete u kuchyňských dveří směnít za *šmakuládu*.

Vždyť umění je pouze svrchovaná dovednost, a ta zachrání nejednu *flák*. Vzpomínám si, jak jsem lhal na jedné policejní stanici ve Winnipegu, stát Manitoba. *Vrahoval* jsem tenkrát na západ Kanadskou pacifickou. *Šilingry* ovšem zajímalo, co jsem zač, a tak jsem jim to řekl, bez dlouhého rozmýšlení. Byly to suchozemské krysy, v srdci

pevniny, a jaká historka by pro ně mohla být lepší než námořnická? Při té mě nenačapají. I vyprávěl jsem tklivý příběh o svém životě na lodi zaprodané ďáblu, jménem Glenmore. (Jednou jsem nějakou Glenmore viděl kotvit v sanfranciské zátoce.)

Jsem anglický plavčík, začal jsem. A oni na to, že nemluví jako Brit. Musel jsem zaimprovizovat. Narodil jsem se ve Spojených státech, ale po smrti rodičů mě poslali do Anglie k dědovi a babičce. To oni mě dali do učení na Glenmore. Doufám, že mi její kapitán odpustí, jak jsem ho toho večera na winnipežské *šilcárně* vylíčil. Tak krutý! Tak brutální! Tak ďábelsky vynalézavý v mučení! To vysvětlovalo, proč jsem v Montrealu z Glenmoru utekl.

Ale jak to, že se toulám uprostřed Kanady a mířím na západ, když moji prarodiče žijí v Anglii? Hbitě jsem si přičaroval vdanou sestru v Kalifornii. Ona se o mě postará. Obšírně jsem rozváděl její andělskou povahu. Jenže ti bezcitní *šakalové* toho pořád neměli dost. Dobrá, v Anglii jsem se nalodil na Glenmore; kde se však loď toulala celé ty dva roky, než jsem ji v Montrealu opustil? A tak jsem vzal ty suchozemské krysy na cestu kolem světa. Zmitání řvoucím oceánem a napůl oslepení mocnými přívaly vln zápasili se mnou s tajfunem u břehů Japonska. Nakládali a vykládali jsme spolu zboží v přístavech sedmi moří. Zavezl jsem je do Indie, do Rangúnu, do Číny, nechal je roztloukat led poblíž Hornova mysu, až jsme konečně zakotvili v Montrealu.

A pak mi řekli, ať chvíli počkám, a jeden konstábl vyšel do noci, zatímco já se hřál u kamen a lámal si hlavu, jakou past na mě chystají.

V duchu jsem zaúpěl, když jsem ho uviděl vstoupit v patách za strážníkem. Ty tenké zlaté kroužky mu neprovlékl uchem cikánský rozmar; tu plet nezměnil ve vydělanou kůži žádný préríjní vítr; té kolébové chůzi nepřivkl v žádných sněhových závějích nebo na horském svahu. A v těch očích, když na mně utkvěly, se neomylně zrcadlilo sluncem vybělené moře. Běda, tady jsem měl svoje téma! A půltucet *šarachánů* čekalo, jak ho zpracuju – já, který se nikdy neplavil u břehů Číny ani kolem Hornova mysu, ve snu nezahlédl Indii nebo Rangún.

Byl jsem zoufalý. Moje zkáza stanula přede mnou, vtělená do onoho ošlehaného syna moře se zlatými náušnicemi. Kdo je to? Čím byl? Musím rozluštit jeho tajemství, dřív než on přijde na kloub mému. Musím nabrat nový kurs, jinak mě ti nechutní *čapoňové* odešlou do chládku, před policejní soud nebo rovnou do *lochu*. Jestli mě vyzpovídá první, nežli zjistím, co všechno zná, jsem ztracený.

Prozradil jsem však zoufalost svého postavení před ostřížimi zraky strážců veřejného blaha ve Winnipegu? Nikoli. Vrhл jsem se ke starému námořníkovi záře radostí, s falešnou úlevou nad vysvobozením jako tonoucí, když při posledním křečovitém zalapání nahmátne záchranný pás. Tady je muž, který věci rozumí a můj pravdivý příběh stvrdí do tváře čmucharů, kteří nemají o ničem zdání; alespoň tak jsem se to snažil zahrát. Zmocnil jsem se ho, zavalil jej otázkami. Před svými soudci prověřím charakter svého zachránce, a ten mě spasí.

Byl to přátelský mořský vlk – snadná kořist. *Voštaráci* začínali být netrpěliví, a já jsem se vyptával. Nakonec jeden z nich štkl, ať držím hubu. Zmlkl jsem; ale zatímco jsem mlčel, usilovně jsem uvažoval, črtal budoucí scénář. Zjistil jsem dost, abych se měl čeho držet. Byl Francouz. Plavil se výhradně na francouzských obchodních lodích, kromě jedné plavby s Brity. A pak – u boha! – na moři nebyl už dvacet let.

Kybrák ho pobídl, ať mě vyzkouší.

„Stavěli jste v Rangúnu?“ zeptal se.

Přikývl jsem. „Vysadili jsme tam našeho druhého kormidelníka. Střevní potíže.“

Kdyby se mě zeptal jaké, řekl bych „enteritida“, i když jsem za živý svět nevěděl, co to znamená. Ale nezeptal se. Místo toho následovala otázka: „A co Rangún?“

„Ujde. Když jsme tam byli, lilo jako z konve.“

„Dostals vycházku?“

„Ano,“ řekl jsem. „Pustili mě na břeh. Mě a ještě dva plavčíky.“

„Pamatuješ si chrám?“

„Jaký chrám?“

„Ten velký, na vrcholu schodiště.“

Věděl jsem, že kdybych si chrám pamatoval, musel bych ho popsat. Předě mnou se šklebila propast.

Zavrtěl jsem hlavou.

„Je vidět odevsad z přístavu,“ přesvědčoval mě. „Ani nemusíš mít vycházku, abys ho viděl.“

V životě jsem na žádný chrám neměl větší vztek. Ale s tím rangúnským jsem si to vyřídil.

„Není ho vidět z přístavu,“ řekl jsem. „Není ho vidět z města. Není ho vidět ani ze schodiště. Protože...“ Dramaticky jsem se odmlčel. „Protože tam žádný chrám *není*.“

„Vždyť jsem ho viděl na vlastní oči!“ vykřikl.

„A to bylo v roce...?“ nadhodil jsem.

„V jednadsmadesátém.“

„Zřítíl se při velkém zemětřesení v roce 1887,“ vysvětloval jsem. „Byl hrozně starý.“

Nastala pomlka. Ve svém starém znaveném zraku si znovu budoval mladistvou vidinu onoho krásného chrámu nad mořem.

„Schodiště stojí pořád,“ pomáhal jsem mu. „Je vidět z celého přístavu. A pamatuješ na ten malý ostrůvek vpravo?“ Nějaký tam být musel – byl jsem hotov přemístit jej vlevo –, neboť přikývl. „Zmizel,“ řekl jsem. „Potočil se sedm sáhů pod hladinu.“

Získal jsem vteřinu k vydechnutí. Zatímco hloubal nad proměnami času, připravil jsem si pár závěrečných detailů. „Pamatuješ na celnici v Bombaji?“

Pamatoval se.

„Vyhořela do základů,“ ohlásil jsem.

„Pamatuješ na Jima Wana?“ vzchopil se k protiútoky.

„Ten je mrtvý,“ řekl jsem, ale kdo Jim Wan kčertu byl, jsem neměl nejmenší zdání.

Znovu jsem byl na tenkém ledě.

„Pamatuješ se na Billyho Harpera ze Šanghaje?“ zeptal jsem se honem.

Ten starý vlk si ho usilovně snažil vybavit, ale Billy Harper z mé fantazie byl nad jeho síly.

„Ovšemže se pamatuješ na Billyho Harpera,“ naléhal jsem. „Každý ho zná. Vždyť tam žije čtyřicet let. A je čilý jako rybička.“

A pak se stal zázrak. Námořník si vybavil Billyho Harpera.

Snad nějaký Billy Harper existuje, a snad žil v Šanghaji čtyřicet let a žije tam dosud; pro mě to ale byla novinka.

Celou další půlhodinu jsme spolu takhle rozmlouvali. Nakonec *laprcajtům* potvrdil, že jsem tím, za koho se vydávám, a když jsem se pak dosyta vyspal a snědl snídani, propustili mě, abych mohl pokračovat na západ ke své vdané sestře do San Franciska.

Ale abych se vrátil k té ženě v Renu, která mi v houstnoucím šeru otevřela. *Špek* mě napadl při prvním pohledu na její laskavou tvář. Stal jsem se křehkým, nevinným a nešťastným mládětem. Nedokázal jsem promluvit. Otevřel jsem ústa a zase je zavřel. V životě jsem neprosil o jídlo! Moje rozpaky byly bolestné, heroické. Styděl jsem se! Já, který žebrání považoval za rozmarnou zábavu, jsem teď ztělesňoval synáčka paní Grundyové, zatíženého její měšťanskou morálkou. Jen nouze a hlad, svírající mé útroby, mě mohly přimět, abych se snížil k věci tak mrzké a nešlechtné, jako je žebrat. Do obličejů jsem si snažil vtisknout zemdlenou, sinalou, vážnou touhu vyhládlého jinocha, který je poctivost sama.

„Ty máš hlad, ubohý chlapče,“ řekla.

Přiměl jsem ji promluvit první.

Kývl jsem hlavou a polkl.

„Je to poprvé, co... jsem si řekl,“ zakoktal jsem.

„Pojď dál.“ Dveře se rozletěly. „My už dojedli, ale oheň hoří a můžu ti něco nachystat.“

Když mě přivedla na světlo, pozorně si mě prohlédla.

„Přála bych si, aby můj syn byl tak zdravý a silný,“ povzdychla si. „Ale on není. Někdy i upadne. Zrovna dnes odpoledne upadl a ošklivě se potloukl, chudáček.“

Její hlas se s ním mazlil, sládl nevýslovnou něhou, kterou bych si byl ochotně přivlastnil. Podíval jsem se na něj. Seděl naproti za stolem, útlý a bledý, hlavu v obvazech. Nehýbal se, avšak jeho oči v záři lampy se na mě upíraly pevným a žasnoucím pohledem.

„Jako chudák můj táta,“ řekl jsem. „Měl padoucnici. Nebo nějakou závrať. Doktoři si nevěděli rady. Nedokázali zjistit, co mu vlastně bylo.“

„Zemřel?“ zeptala se jemně, kladouc přede mě půltucet vajec na měkko.

„Ano,“ polkl jsem na prázdno. „Před dvěma týdny. Byl jsem s ním, když se to stalo. Přejížděli jsme přes ulici. Najednou upadl. Už se neprobral. Odnесли ho do nejbližšího krámu a tam umřel.“

A pak jsem jí předestřel otcův žalostný příběh. Jak jsme spolu po smrti matky odešli z ranče do San Franciska; jak jsme nemohli vystačit s jeho penzí (byl to starý vysloužilce) a tou trochou peněz, co měl v zásobě; jak zkoušel obcházet po domech a prodávat knihy. Vyprávěl jsem i o svých vlastních strastech během několika dnů po jeho smrti, kdy jsem bloudil sám a bez pomoci po sanfranciských ulicích. Zatímco ta dobrá žena rozpékala placky, smažila slaninu, vařila další vejce a já měl co dělat, abych s ní držel krok, rozvíjel jsem do nejmenších podrobností obraz nebohého sirotky. Převtělil jsem se do něj. Věřil jsem v něj, jako jsem věřil v ta krásná vejčička, která jsem polykal. Byl bych se mohl sám nad sebou rozplakat. Párkrát se mi v hlase ozvaly slzy. Bylo to nesmírně působivé.

A s každou čárečkou, kterou jsem k obrazu připojil, mi ta dobrotivá duše něco darovala. Připravila mi oběd na cestu. Zabalila mi kupu vajec na tvrdo, pepř a sůl a jiné dobroty, také velké jablko. Věnovala mi tři páry červených vlněných ponožek. Dala mi čisté kapesníky a další věci, na které jsem už zapomněl. A pořád vařila a vařila a já jedl a jedl. Cpal jsem se jako nezavřený; *uhlovat* přes Sierru v *slepouši* nebylo jen tak a já nevěděl, kdy zas dostanu najíst. Po celý ten čas, jako umřelí hlava na hostině, nemá a nehybná, tam seděl její nešťastný syn a zíral přes stůl. Myslím, že jsem pro něj ztělesňoval tajemství, romantiku, dobrodružství – vše to, co tomu slabému zákmitu života v něm bylo odepřeno. Přesto jsem se jednou nebo dvakrát nezdržel podezření, zda nevidí až na dno mého žebráckého srdce.

„A kam jedeš teď?“ zeptala se mě.

„Do Salt Lake City,“ řekl jsem. „Mám tam sestru – vdanou sestru.“ Původně jsem zauvažoval, jestli bych z ní neměl udělat mormonku, ale zamítl jsem to. „Její muž je instalatér, akordák.“

U instalatérů, pracujících úkolově, se obvykle předpokládá slušný výtělek. Ale už to bylo venku. Bylo na mně to upřesnit.

„Poslali by mi na vlak, kdybych si řekl,“ vysvětloval jsem. „Sestra je hrozně milá, a moc hodná. Vždycky na mě byla hodná. Nejspíš půjdu k nim do dílny a vyučím se. Mají dvě dcery, obě mladší než já. Jedna je vlastně teprv mimino.“

Ze všech sester, které jsem provdal do nejrůznějších amerických měst, mám tuhle ze Salt Lake City nejradši. Je pro mě téměř skutečná. Když o ní mluvím, vidím ji před očima i s jejími dvěma dcerkami a mužem instalatérem. Je velká, mateřská, požehnaně kypré postavy – víte, hospodyně, která věčně něco báječného kuchtí a nikdy se nerozčílí. Je bruneta. Její manžel je klidný, bezstarostný chlapík; občas se s ním znám málem důvěrně. A kdoví, co když ho jednou potkám z masa a krve? Dokázal-li si onen starý námořník vzpomenout na Billyho Harpera, proč bych se já nemohl sejít se svým švagrem ze Salt Lake City?

Na druhé straně jsem si jistý, že se nikdy nesetkám se svými četnými rodiči a prarodiči – většinou jsem je totiž poslal na onen svět. Matku s oblibou odpravuju na srdeční vadu, byť příležitostně jsem se s ní rozžehnal díky souchotím, zápalu plic a tyfu. Je pravda, a winnipežská policie mi to dotvrdí, že moji prarodiče bydlí v Anglii, ovšem od té doby uplynulo hodně let a lze předpokládat, že už jsou mrtví. Jedinkrát mi nenapsali.

Doufám, že ta paní z Rena si přečte tuhle knihu a promine mi můj nevděk a lži. Neomlouvám se, protože se nestydím. To mládí, radost ze života, touha po dobrodružství mě přivedly k jejím dveřím. Prospělo mi to. Poučil jsem se o pravé lidské vlídnosti a dobrotě. Doufám, že také jí to prospělo. A možná že se teď od srdce zasměje, když zjistí, jak to tenkrát vlastně bylo.

Pro ni byla moje historka pravdivá. Věřila mi a věřila v celou moji rodinu, byla plná úzkosti z té nebezpečné cesty, kterou musím